

Objekt měšťanský dům Syrokovský

Kroměříž, Kroměříž, Velké náměstí č.p. 40/25

katalogové číslo: 1000154115

památková ochrana: KP, PR(OP)

číslo ÚSKP: 41979/7-6009

Rozsáhlý patrový měšťanský dům, ukončující severozápadní frontu Velkého náměstí naproti zámku. Čtyřkřídlý objekt, vzniklý v 17. století propojením dvojice starších domů, se bočními fasádami obrací do ulice Pilařovy a Sněmovního náměstí

katalogové číslo	1000154115
název	měšťanský dům Syrokovský
kraj	Zlínský kraj
okres	Kroměříž
obec	Kroměříž
adresa	Velké náměstí č.p. 40/25
typ	měšťanský dům
druh památky	stavba-budova
kategorie	objekt
památkově chráněno od	3. 5. 1958
existující	ano
sluh	gotika; baroko

anotace

Rozsáhlý patrový měšťanský dům, ukončující severozápadní frontu Velkého náměstí naproti zámku. Čtyřkřídlý objekt, vzniklý v 17. století propojením dvojice starších domů, se bočními fasádami obrací do ulice Pilařovy a Sněmovního náměstí.

dějiny

Objekt tzv. Vrchnostenského domu byl podle dochovaných pramenů v první polovině 17. století v rukou Palinků ze Štěchovic, od roku 1669 pak v držení olomouckých biskupů. Obě dříve samostatné stavební parcely byly sloučeny a přestavěny patrně kolem pol. 16. století. Výrazná stavební úprava následovala ve druhé polovině 17. století, kolem roku 1687, jak udává letopočet na segmentově klenutém portálku v průjezdu. Dům sloužil k ubytování různých úředníků biskupského dvora s patrnou drobnější dispoziční výstavbou obytných jednotek.

popis památkové hodnoty

Pohledově levá polovina domu od průjezdu si podržela pozdně renesanční členění vnitřní dispozice s mázhausem v přední části a komorou v zadní části. Hodnota objektu spočívá v kontinuálním stavebním vývoji s uplatněním použitých materiálů s dochovanými soubory kamenických prvků ostění, portálů a okenních šambrán, erbovní desky biskupa Karla z Lichtenštejna a Kastelkorna při zachování půdorysu.

stav zachování památkové hodnoty

REI 2007: v současnosti objekt v relativně dobrém stavu.

popis

Výrazný jednoposchodový trojkřídlý dům v severozápadním nároží Velkého náměstí a boční a zadní fasádou vymezující Sněmovní náměstí v opozici k objektu arcibiskupského zámku. Hlavní hladká fasáda se v přízemním parteru otevírá trojicí arkád loubí valeně zaklenutých polí na výsečích. Mezi arkádami do nestejně výšky sahají přízední čtyřboké zkosené pilíře s pálenou krytinou na koruně. Čela arkád jsou členěna plošnou barevně odlišenou bosáží. Celkem šest okenních os je osazeno v pravoúhlých plošně profilovaných ostěních s nadokenními římsami s dřevěnými konstrukcemi pevných poutců šestidílné osnovy, v partii původně atikového druhého patra s na líci osazenými okenicemi. Přísnou horizontalitu zdůrazňují mezipatrové profilované kordonové římsy a vrcholová korunní římsa. Jediným vertikálním prvkem je plošná bosáž v ose mezi druhou a třetí okenní osou zleva a na nárožní. Boční průčelí do Sněmovního náměstí je členěno sedmi a pěti okenními osami s volskými oky podkrovních otevřených okének a do ulice Pilařovy pěti. Boční dlouhá fasáda je pročleněna přízemními přízedními pilířky na podestě, zpevňující bok budovy, přerušeny v přední části schodištěm do úseku otevřeného loubí. Přízemní parter je otevřen ve středu segmentově zaklenutým ostěním průjezdu do dvora s valenou klenbou na výsečích a dlažbou v podobě dřevěných zarážených pylonů. Průjezd s dochovanými pískovcovými ostěními vstupů v levé části vede na dvůr nepravidelného půdorysu s částí dlažby z lomového kamene. V nádvorní části zadního traktu do ulice Pilařovi přiléhá zděná krytá pavlač s jednoramenným schodištěm podél pravého křídla. Dispozice přízemí je zaklenuta obdobně valeně na výsečích. V prvním patře pouze v přední části do náměstí v jedné místnosti se štukovou výzdobou. Zbývající

místnosti původně s trémovými stropy dnes plochostropé. V zadním traktu dvě místnosti s valeným zaklenutím a v severozápadním rohu připojené těleso šnekového schodiště.

Památková ochrana

-

[41979/7-6009 - měšťanský dům Syrokovský »](#)

[3236 - Ochranné pásmo pro historické jádro města Kroměříže, zapsané ve státním seznamu nemovitých kulturních památek pod rejstříkovým číslem 6009 a prohlášené výnosem Ministerstva kultury ČSR č. j. 15.869/78 ze dne 8.9.1978 za městskou památkovou rezervaci »](#)

Digitální dokumenty (MIS)

[Všechny dokumenty v MIS](#)

- [Kroměříž, MPR, \(nárožní\) měšťanský dům zv. Syrokovský čp. 40, Velké nám./ul. Pilařova, uliční průčelí domu z Velkého náměstí](#)
- [Kroměříž, MPR, \(nárožní\) měšťanský dům zv. Syrokovský čp. 40, Velké nám./ul. Pilařova, pohled na nároží domu Sněmovního náměstí a ul. Pilařova](#)
- [Kroměříž, měšťanský dům Syrokovský. Evidenční list kulturní památky - původní.](#)